

MARIAJO CALAMITAT

Investigadora mediambiental

Juane Gumbau

**TABARCA
ECIR
MARFIL**

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en mitjans de comunicació o llibres si se n'esmenta la procedència.

© D'aquesta edició: Tabarca Llibres, 2022
Avda. Ausiàs March, 184. 46026 València
Tel. 963 186 007 - Fax: 963 186 432
www.tabarcallibres.com
e-mail: info@tabarcallibres.com

© Del text: Juane Gumbau

© De les il·lustracions: María Trigueros

Coordinació de l'edició: Florián Pérez Alarcó

Correcció lingüística: Anna Montaña

Maquetació: Tabarca Llibres

Impressió: Leitzarán

ISBN: 978-84-8025-542-4

DL: V-1273-2022

**Per a Mariajo, com no,
i tota la seua colla.**

ÍNDIX

Capítol 1	.....	11
Capítol 2	.....	23
Capítol 3	.....	39
Capítol 4	.....	53
Capítol 5	.....	63
Capítol 6	.....	75
Capítol 7	.....	85
Capítol 8	.....	103
Capítol 9	.....	117
Capítol 10	.....	125
Capítol 11	.....	141
Epíleg	.....	149
GUIA DE LECTURA	.....	159

Nota de l'autor:

Fa molts anys vaig tindre la immensa sort de conèixer un grup de joves que em complicaren meravellosament la vida. En aquell temps els vaig prometre escriure una novel·la en què contara la seua història. Ha tardat a arribar. Ells em proporcionaren la idea primigènia de *Mariajo Calamitat*.

Els referents de la novel·la per tant, són reals, en especial el de Mariajo. Tanmateix, la història principal, els noms de la majoria dels personatges i les anècdotes relatades són fictícies. Cal dir però, que la realitat superava amb escreix el que es conta en el llibre.

**Hi ha qui naix amb estrella,
i hi ha qui naix estrellat.**

Capítol 1

Si algú haguera estat en el passadís de l'institut a aquelles hores, tot just on donaven les finestres de l'aula de 2n B de secundària, o s'haguera escandalitzat o haguera esclafit a riure en assistir a aquella escena, que no fou sinó com segueix:

—Què passa, Mariajo?

Però Mariajo no podia contestar. Havia alçat una mà blanquinosa, mentre es tapava la boca amb l'altra. Joan, el mestre i tutor de Mariajo, s'acostà a ella. Essent qui era es podia esperar qualsevol cosa. Però, quan s'adonà del que realment havia passat, no pogué contenir-se.

—Per l'amor de Déu. Què has fet! Au, ves a llavar-te eixa boca de seguida.

La jove eixí de l'aula cames ajudeu-me mentre Joan escoltava el relat d'una companya. Segons l'explicació de Jenny, l'alumna pèl-roja i eixerida que estava al seu costat, a Mariajo se li havia ocorregut posar-se un llapis d'aquells de líquid correctiu a la

boca i començar a rosegat-lo. En preguntar-li què feia, Mariajo havia contestat que tenia fam i encara faltava un bon tros per a l'esmorzar. D'aquesta manera, Mariajo seguí rosegant el llapis correctiu, amb més ganes que menys. Com era d'esperar, a causa de l'entusiasme descontrolat que la gana li provocava, se'n va passar en la mossegada i el va rebentar, produint un estropell considerable. El resultat era el ja conegut: mans i boca plenes de líquid blanquinós que, com tothom sap, no és massa beneficiós per a la salut. Després de l'exposició dels fets per part de Jenny, Joan es dugué les mans al cap, estirant-se amb força els cabells. Aquella xiqueta anava a acabar amb la seua salut mental. En fi, coses de Mariajo.

En realitat, el seu nom era Maria Josep, però ella preferia que l'anomenaren Majo o Mariajo. Podríem dir d'ella que no era massa alta ni massa prima ni massa popular. Però no tenia complexes. Tant li feia que xiuxiuejaren d'ella per darrere o que li aboquaren inconveniències a la cara. Diríem que s'acceptava com era. Ah, això sí, no es podia discutir que era una pura calamitat.

La vida de Mariajo sempre havia sigut un rosari d'infortunis i casos d'allò més curiosos. Vivia a un poble valencià a vora del Mediterrani, en una caseta amb jardí, amb els seus pares, la iaia Puri i Blai, un gosset que no parava mai quiet. Mariajo no tenia maldat, però tot el que feia o deia acabava en catàstrofe. Sa mare deia que anaven a incloure-la en les clàusules de les asseguradores. I no era gens exagerada, més bé es quedava curta.

Reprement el fil de l'assumpte, quan Mariajo tornà a classe, l'enrenou era general. Joan feu callar l'alumnat, però entenia que no els faltava raó per armar aquell batibull. Una anècdota més a afegir a la llarga llista de calamitats.

—Estàs bé? —preguntà Joan.

Mariajo va contestar afirmativament, encara amb restes de líquid correctiu a les mans. La classe continuà, si fa no fa, entre rialletes per sota el nas i mirades reprovatòries o burlaneres. Quan, finalment, sonà el timbre de l'esbarjo, Mariajo deixà anar un sospir d'alleujament.

En el tercer banc, davall d'una de les moreres que circumdaven el pati, es reunien el grup d'amigues més estrany de tot l'institut: la nostra Mariajo, les bessones Balaguer —que sols s'assemblaven en aparença— i Marina, la més presumida de totes les alumnes.

—Mariajo —digué Marga, una de les bessones—, és que t'ho hauràs de fer mirar! Això del llapis correctiu ha sigut preocupant.

—Xica, tenia fam, i quan tinc fam i no rosegue res, em pose molt nerviosa.

—Doncs rosega una altra cosa, que un dia t'entrarà un 'xungo' —continuà Marga.

—Per cert —intervingué Marina adreçant-se a les bessones—, us heu fixat com s'ha recreat Jenny quan li contava a Joan els fets? És un mal bitxo.

Lola, l'altra bessona, feu un gest d'ois introduint-se dos dits en la boca.

—És que la Jenny no em vol massa —digué una Mariajo sorreguera.

—La Jenny solament es vol a si mateixa —comentà Marina mentre es netejava la comissura dels llavis amb un mocador de paper perfumat.

—I tant! —digué Mariajo amb la boca tan plena que li caigué un tros de pa rosegat quan parlà.

El fet provocà la rialla de les amigues.

—Ui, se me n'ha escapat —digué ella amb tota naturalitat—. M'hauré posat nerviosa en escoltar el nom de la *Vampiresa*.

Era el malnom que tenia Jenny.

—Segur que sí —afegí Marga, i totes començaren a riure.

Marga, la bessona més responsable, era tan alta com la germana, però de complexió més atlètica. Jugava a bàsquet, anava al gimnàs, i feia fúting de tant en tant. Tot i això, li quedava temps per fer totes les feines escolars i ajudar la germana, que era de naturalesa malfaenera. Per la seua banda, Marina era una jove rossa d'ulls verds, guapa i coqueta. Sempre anava feta un pinzell, amb un anell per ací i un collar per allà. Gran amiga de Mariajo, era l'encarregada de donar-li un poc de senderi.

—Mireu —exclamà sobtadament Lola—, Arnau.

En escoltar allò, Mariajo s'enrojolà. Arnau sempre havia sigut el seu amor platònic. Havien anat junts a l'escoleta dels cagons, com deien les mares, i es feren inseparables. Si u dels dos arribava abans, esperava l'altre per entrar juntets agafats de la mà. I és que sempre estaven junts: jugaven junts, esmorzaven junts i, fins i tot, anaven al servici junts. Però, com sol succeir, en fer-se grans els entrà la vergonya i, a poc a poc, anaren distanciant-se. Arnau sempre havia sigut un xiquet d'allò més normal, un tant galtaplé sense arribar a ser gros, bon esportista i vergonyós amb les xiquetes —excepte amb Mariajo, clar—. L'arribada de l'adolescència arribà per a ell amb un doble premi. Per un costat, el seu cos començà a aprimar-se, produint que allà on hi havia carn tova, aparegueren uns tímids músculs que apuntaven a convertir-lo en un jove ben plantat; i, per un altre, desaparegué d'una plomada la incontrollable vergonya envers les joves, que començaren a mirar-se'l d'una altra manera. Evidentment, Mariajo no era una excepció, i encara que ho negava, se li n'anaven els ulls darrere del seu antic amic.

—Què et sembla, Mariajo, no està bo ni res, eh? —la punxà Lola.

—Ui, per a res, això és aigua passada —digué la jove, fent-se la desentesa i dedicant la seua atenció a l'esmorzar.

—Sí, clar, ja no t'interessa —continuà Lola.

—Gens ni mica —conclugué Mariajo fent un mos de l'entrepà.

—Aleshores, no t'importarà que Jenny vaja a parlar amb ell, oi?

Quasi no havia acabat de parlar Lola, quan Mariajo s'engargussà i començà a tossir. Les amigues la miraren i rigueren de bona gana. Ella, però, sols podia estar pendent de l'escena que es produïa a uns cinquanta metres. Efectivament, Jenny s'havia acostat a Arnau i el seu amic i conversava amb ells, gesticulant de manera ostensible i deixant escapar rialles intermitents, tan postisses com exagerades. Mariajo no parava de tossir i s'estava tornant morada. Com la cosa anava a més, les amigues es preocuparen i Marga començà a colpejar-li l'esquena fins que, en un colp de tos, li va eixir un tros de pernil de dins la boca que se li quedà penjant de la mateixa. El perill havia passat.

Mariajo, panteixant per l'esforç, es tragué el tros de pernil de la boca.

—Mira que li dic a ma mare que no em pose pernil del 'súper', que se m'entravessa. A mi, el de la carnisseria. Ja veureu, un dia m'ofegaré.

Les amigues no sabien si riure o renyir-la per menjar tant de pressa. Els que sí sabien què fer eren Arnau i Jenny, que havien assistit a l'escena i ara es baquejaven de riure.

Quan sonà el timbre que avisava del final de les classes, Mariajo va deixar fugir un sospir. A la fi havia acabat aquell matí! En eixir al carrer, que estava de gom a gom, sonà un clàxon escandalós, que semblava el so d'una atracció de firataire. I allí

estava: un Citroën 2 CV amb mig segle de vida a les esquenes, que esperava aparcat de qualsevol manera tot just enfront de l'institut.

—Ai, no! —exclamà Mariajo—. La iaia Pura!

Tota la jovenalla que s'amuntegava a la porta de l'institut mirava divertida l'extravagant vehicle que, segons semblava, esperava a algun alumne. Cridava l'atenció per ser un cotxe molt antic, evidentment, però, sobretot, perquè no tenia una pintura com es sol dir monocromàtica. Altrament, capó, sostre, portes i maleter estaven pintats de colors diferents. Tots, això sí, ben cridaners, res de tonalitats tènues.

Mariajo no sabia on amagar-se. Amb el cap catxo, i arrossegant la mirada per terra, es dirigí al cotxe de la iaia Pura acompanyada dels comentaris divertits de l'alumnat.

—Hola, iaia! —digué quan pujava al vehicle.

—Hola, cataclisme meu. Com ha anat hui la costura?

—Iaia, com t'he de dir que ja ningú diu 'costura'. Vaig a l'*insti*.

Mariajo intentava tapar-se la cara amb una mà, fent com que es rascava.

—Què passa, xiqueta meua? Potser tens vergonya del cotxe de la iaia? O és de la iaia?

Mariajo dissimulà com pogué i tracta de justificar-se, no volia que la iaia s'ofenguera, tot i que a ella l'opinió dels demés li importava una bleda. Certament, la iaia Pura era peculiar. S'havia tenyit els cabells de color rosa, i els duia curts i tallats de manera irregulars. Vestia, segons ella mateixa deia, a la moda hippy de la seua joventut, amb roba acolorida i cridanera.

Sense esperar resposta, la iaia Pura engegà el 2CV i es posà en marxa, no sense fer sonar el clàxon en repetides ocasions, cosa que feu que Mariajo anara escolant-se seient avall.

La família de Mariajo era d'allò més normal, excepte la iaia Pura, clar està. Sa mare, Carme, i son pare, Josep, eren, efectivament, una parella normal, que feia coses normals i que es podria haver catalogat amb algun adjectiu que estiguera entre avorrida i poc interessant. Vivien en una caseta prop de la platja, amb un jardinet on creixia una olivera borda i on hi havia plantats manolls de flors disposats amb mil·limètrica equidistància. I és que la mare de Mariajo era molt metòdica, per això encara li xocava més que la filla fora un caos de persona. Tenien un gos blanc i menut que responia al nom de Blai. Un nom de persona, però com els el dugueren a casa un tres de febrer, onomàstica del sant patró del poble, pensaren que li anava que ni pintat.

Quan la iaia Pura i Mariajo entraren en casa, Blai acudí a rebre-les movent la cua i pegant bots d'alegria. La mare estava palplantada en mig del rebedor.

—Hola, *carinyet*, tot bé al col·legi? —el to era sorneguer.

—Ah, sí, com sempre —contestà Mariajo—. Per què no has vingut tu a per mi?

—Se m'ha espatllat el cotxe i ja saps que no m'agrada conduir el de la iaia. Per cert, aquest matí abans d'anar-te'n no has oblidat res?

—Ui, jo me'n vaig a traure al jardí a Blai —digué la iaia—; amenaça tempesta.

Mariajo feu cara de fava, ja que no entenia res de res. Havia agafat la motxilla, l'entrepà de l'esmorzar... Davant la falta de resposta, la mare no pogué callar.

—Xica, no m'havies jurat i perjurat que t'arreglaries la lleonera? Però tu saps com està la teua habitació?

—Ah, era això! Ara després de dinar l'arregle.

—D'això res, te'n vas ara i ho fas. Ja dinaràs després —sentencià la mare.

—Però és que tinc fam —protestà Mariajo—. Què hi ha?

—Arròs al forn.

—Què em dius! No puc esperar-me. Duu *botifarreta*? —Mariajo assaboria abans d'hora el seu menjar favorit.

—Sí, amb *botifarreta* i tot, que per cert, no provaràs fins que no arregles l'habitació.

La famolenca Mariajo obeí a contracor. Després de mitja hora i tres supervisions de la mare, pogueren seure a taula i assaborir el desitjat arròs al forn.

—I el papà? —preguntà Mariajo mentre es duia un tros de botifarra a la boca.

—Ha cridat fa una estona. Se'ls ha trencat una màquina en la fàbrica i arribarà tard. Escolta, filla, per què tens taques blanques a la mà.

—No preguntes, mamà —digué Mariajo amb la boca plena—. Coses de classe.

Sabent com era la filla, Carme no insistí. Quasi preferia no saber-ho.

—Este gos està *tristot* —digué la iaia—. El jardí se li queda menut.

—Captat, captat —contestà Mariajo entre cullerada i cullerada d'arròs—. Esta vesprada el duré a la platja, que córrega tot el que vulga.

La conversa, si fa no fa, continuà per temes casolans, entretallada, és clar, pels moments de silenci que Carme li demanava a la filla quan tinguera la boca plena. En acabant el dinar, seguieren una estona al sofà, després dels quals Mariajo anuncià que se n'anava amb Blai a la platja.

—Però que no es banye, que l'oratge no està massa fi i sols falta que se'ns refrede el gos —advertí Carme quan Mariajo ja eixia de casa.

La platja del poble era tot un referent turístic en la província. De fet, tenia nom propi: l'Arenal. Es tractava d'una enorme extensió d'arena fina i blanca, res d'eixes platges que són totes de pedra i amb poc d'espai. Tenia més de dos quilòmetres de llargària vorejant la mar i més de cent metres des d'aquesta fins al passeig. Durant l'estiu sempre estava de gom a gom. En aquell moment, ja ben entrat setembre, encara podies trobar banyistes, però ni de bon tros com en els mesos anteriors. Aquell dia però, no hi havia massa gent. En arribar, Mariajo li llevà la corretja a Blai i el deixà córrer a tot plaer. L'animalet anà cap amunt i cap avall, de tant en tant s'aturava i pegava voltes sobre si mateixa intentant mossegar-se la cua. Mentre el gos jugava, Mariajo s'adonà que una parella passejava per vora platja. Li semblaren coneguts però no tingué temps de pensar en qui serien, perquè en aquell moment Blai s'acostà amb un pal entre les dents, movent la cua amb insistència. Li encisava que Mariajo li'l llançara. Ell, sol·lícit, corria a pel pal i li'l tornava. Coses de gossos! Així doncs, Mariajo agafà el pal i el llançà. I Blai corregué, tornant en un tres i no res junt a Mariajo amb el pal entre les dents. L'operació es repetí diverses voltes. De sobte, sonà una veu.

—Mariajo? Ets tu?

Quan es capgirà, la va veure. No podia ser! D'entre totes les xiques que podien haver anat a la platja aquell dia, havia de ser precisament ella: la perversa Jenny Torregrossa. I damunt, anava acompanyada d'Arnau.

—Hola —balbotejà Mariajo sensiblement enrojolada—. Què feu ací?

—Hem quedat a passejar —Jenny agarrà postissament el braç d'Arnau—, com està tan bonica la platja. No creus?

Mariajo assentí. Arnau seguia sense badar boca.

—I tu, què fas ací? —continuà Jenny.

—He vingut a passejar el gos. És aquell, Blai.

La parella de joves es mirà i feu una rialleta, bé, la de Jenny fou un tant més escandalosa.

—Blai? —digué Jenny, divertida—. No és un nom massa de gos.

—Sí, ja, la història és llarga —digué Mariajo, qui evitava els ulls d'Arnau.

—Bo, doncs —continuà Jenny amb un posat orgullós, com si diguera: mira l'Arnau, està amb mi; mor-te de l'enveja!—, ens n'hem d'anar. Et deixem amb... Blai —el to era sorneguer—. Anem a seguir passejant, els dos junts.

Mariajo veié amb els ulls encesos d'enuig i de zels com la *Vampiresa* se n'anava agafada del braç del seu amor platònic. Jenny feia gestos exagerats i s'acostà a l'orella d'Arnau, xiuxiuejant-li alguna cosa. Acte seguit, esclatà a riure i es capgirà en direcció a Mariajo.

—La mare que la va... —Mariajo no acabà el reneç—. Està rient-se de mi!

En aquell moment arribà Blai amb el pal entre les dents. No es cansava mai de jugar!

—Què vols, pesat? —li digué mentre agafava el pal i li'l tornava a llançar amb totes les seues forces.

Però amb el cabreig que duia i les forces redoblades per l'actitud de Jenny, no va medir bé el tir i el pal feu cap a l'aigua. Evidentment, Blai no estava disposat a renunciar al pal, estiguera la mar o no pel mig. Així doncs, l'entusiasme gosset acabà dins

de la mar i, com no era gos d'aigua, començà a tindre problemes seriosos amb la flotabilitat. Quan Mariajo s'adonà del que havia passat i de la poca traça del gos per a manejar-se dins la mar, tot i que fora en la vora, anà corrents a socórrer-lo. Hagué d'agafar-lo al braç i, com era d'esperar, acabà tan banyada com ell.

—Seràs fava, no podies deixar el pal per una vegada?

L'escena era prou còmica: Mariajo, xopada de dalt a baix i renyint Blai. Mentre seguia amb la seua reprimenda, se n'adonà que, a uns cent metres d'allí, Jenny i Arnau es petaven de riure, sobretot, ella.

Quan Mariajo arribà a casa, tirava fum. Es sentia avergonyida, i furiosa. I no li molestava haver-se banyat, ni que l'haguera vist gent. El que en veritat la molestava és que part d'eixa gent havien sigut Jenny i Arnau. Pegà una portada i deixà anar el gos, que, banyat com estava, anava deixant un reguer d'aigua per allà on passava. Mariajo, sense ser conscient de la malesa que anava a provocar, se'n pujà a dutxar-se. Quan estava davall de l'aigua, s'escoltà un terrabastall que l'esglaià. Un segon, dos, tres... acte seguit s'escoltà:

—Mariajooooooooooooo!